Sahibi :
ve Sorumlu Müdürü : Türkiye Öğretmenler Sendikası adına : Genel Sekreter Osman K. Akol,
TÖS Yazıişleri Müdürlüğü,
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı
14/1 Yenişehir — Ankara
Teknik Sekreter Mehmet Koç

TÖS

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANI

YIL : 4 SAYI : 75
Yıllık abone : 6 lira
Fiyatı : 25 kuruş
Dizgi ve baskı Şark Matbaası

1 NİSAN 1971

İŞTE 10 YILIN DÖKÜMÜ :

MİLLİ EĞİTİM VE ÖĞRETİMİN HİÇ BİR KADEME VE TÜRÜNDE PLANLI VE TAM BİR BAŞARI SAĞLANAMAMIŞTIR. 15.3.1971

CUMHURBAŞKANI
CEVDET SUNAY

Saldırılar Bitmeyecek mi?

ANKARA'DA

Ankara'da Cebeci Semtinde yirmi kadar faşist komando bozuntusu Üç devrimci Öğrenciyi kıyasıya dövdükten sonra her üçünü de tabancayla yaralayıp kaçmışlardır. Polis her zaman olduğu gibi bu kezde faşistlerden yana olmuş, olaylara seyirci kalmıştır.

İSTANBUL'DA

İstanbul'da faşist köpekler gene kan dökmüşlerdir. Polisin yardımıyla Edebiyat fakültesini İşgal eden faşistler okula girmek isteyen Devrimci gençlere ateş açınca olayları seyreden bir emekçi yurttaş vurularak öldü. Emekçi arkadaşımızın kanının hesabı sorulacaktır.

AKSARAY'DA

Niğde - Aksaray ortaokulu öğretmeni ve TÖS şube yönetim kurulu üyesi Sefa Turan, 26/II/1971 gecesi evine giderken, bir gurup VURKARÇÇI (komando) tarafından dövülmüştür. Öğretmen Sefa Turan'a :

«Koministler... Hazırolun. yakında hepinizin kökünü kazıyacağız.» Şeklinde bağırılmış ve ağıza alınmayacak küfürler savrulmuştur.

Toplam olarak 20'den fazla olan faşist vurkaççılar, devrimci öğretmeni, bıçak ve sopalarla çeşitli yerlerinden ağır şekilde yaralamışlardır. Ağır yaralı öğretmene, hükümet tabibi tarafından ancak beş günlük rapor verilmesi, öğretmenler ve devrimci çevreler tarafından hayretle karşılanmıştır.

KONYA'DA KIYIM

Konya Merkez Barbaros İlkokulu öğretmeni Veli Sevinçan «Deniz Gezmişin heykeli dikilecektir, o davasında haklıdır» dediği için valilikçe işten el çektirilmiştir. Tarih de Konya Valisini işten el çektirecektir.

Diğer taraftan Konya Eğitim Enstitüsünün altı devrimci öğrencisi faşistler tarafından bıçaklanmıştır. Günü gelince hesabı sorulacaktır.

YENİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ŞİNASİ OREL

Anayasa'da öngörülen reformları Atatürk'çü bir görüşle ele alacak ve huzursuzluğu önleyecek olan Nihat Erim Kabinesi'nin Millî Eğitim Bakanı Şinasi Orel, İlk Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarıydı. 27 Mayıs'tan sonra bu göreve gelmiş, İsmet Paşa Başbakanlığa gelince çekilip gitmişti. Dokuz yıl sonra Millî Eğitim Bakanlığına getirilen Orel, 1915 te İstanbul'da doğdu. Çeşitli ordu hizmetlerinde ve ateşeliklerde bulundu. Plânlama müsteşarlığından sonra Şam, İslâmabad Rio de Janeiro büyükelçiliklerinde bulundu.

Kendisine başarılar dileriz.

SOYGUN DEVAM EDİYOR...

TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt emperyalizmin ve işbirlikçilerinin uyguladıkları yeni sömürü plânları hakkında bir demeç vermiştir. Demeçte özetle şöyle denilmektedir :

«Politik olayların ve politikacıların yarattığı toz duman içinde, iç ve dış çıkar çevreleri halkın yaşama, çalışma, üretme olanağını kısıtlayıcı girişimlerini sürdürmektedirler.

Komutanların muhıra verdiği günden bu yana Amerika'dan 20 bin ton yağ satın alınmasına, halkımızın geleneksel geçim kaynaklarından biri olan afyon ekiminin daha da kısıtlanmasına karar verilmiş, dış çıkar çevreleri böylece memnun edilirken ekmek ve Fuel oil fiyatlarında önemli artışlar olmuştur.

Üretimi, kol ve kafa gücü ile makine gücünü sınırlayıcı nitelik taşıyan bu gelişmeler, yoksulluk içinde bunalmış olan halkın, hastalanıp yatağa düştüğü zamanda izlenmekte, sağlıklı olduğu sürece başta besin maddeleri olmak üzere diğer ihtiyaç maddeleri üzerinden soyulan vatandaşın yakasına bu defa yabancı ilaç şirketleri ile onların Türkiye'deki komisyoncuları ve ortakları yapışmaktadır.

Bütün bu olaylar emperyalizmin sazlıkta yangın çıkararak köy ve köylüyü soyma politikası olarak öğretmenlerimiz tarafından bilinmekte ve dikkatle izlenmektedir.

Soyguncuların öğretmeni, gençliği, işçi ve köylüyü suçlayarak, soygundan kurtulmak için ordusu ile birlikte çırpınmakta olan Türk ulusunu daha köklü bunalımlara sürükleyecek yeni soygunlar düzenlediklerini artık iyi biliyoruz.

Kamu oyunun dikkat ve ilgisinin politik gelişmeler ile toplum olaylarına çekildiği süreç, iç ve dış çıkar çevreleri için yeni soygunları tezgahlama dönemi olmaktadır. Öğretmenlerimiz bunları izlemekte ve Atatürk öğretmenleri olarak görevlerini yapmaktadırlar. Olup bitenlerin farkındayız ve bunu halkımıza da temelde yatan nedenleriyle birlikte anlatacağız.»

BİR ELDEN BİR ELE TÜRKİYE

F.

21 Mart 1971 tarihli gazetelerde Erim'le Demirel'in el sıkışırken resimleri vardı. Sanki Türkiye'yi birbirlerine devrediyorlardı.

Aynı gazetelerde, biraz altta Batman'da köylülerin yaptığı açlık mitinginin haberi yer alıyordu. Bir de resim vardı. Binlerce köylü, kasketleriyle, sıkılı yumruklarıyla bir alanı doldurmuşlar, jandarmalar silahlarını çekmişler, köylüleri dağıtmaya çalışıyorlar. Azıcık aklı ve izanı olanın tüylerini ürpertecek bir resim.

Haber de belirtildiğine göre köylüler : «AÇIZ» EKMEK PARASI KAZANMAK İSTİYORUZ» diye bağrıyorlar. Kaymakam Nizamettin Güven : «Dağılın bir çaresine bakacağız» diyor. Araya belediye başkanı giriyor. «jandarmalar çekilsin, köylüler de dağılsın» diyor. Öyle yapıyorlar.

İşte, altı yıllık iktidardan sonra Demirel'in Erim'e devrettiği Türkiye! Bakalım Erim kime devredecek ve nasıl devredecek.

Nazif Kaleli Görevine Döndü

Danıştay, İşbirlikçi AP. İktidarı ve onun dümen suyundaki Bitlis Valisi Cemal Orhan Mirkelam'ın işgüzârlıklariyle Bakanlık Emrine alınan devrimci Öğretmen Nazif KALELİ için YÜRÜTMEYİ DURDURMA kararı verdi.

Nerede devrimci bir kıpırdanış varsa oraya büyük bir hışımla saldıran Şaibeli AP. İktidarı nasıl ağzının payını aldı ise, onun dümen suyundaki Gerici Vali Cemal Orhan Mirkelam'da yaptığı kıyımların hesabını mutlaka verecektir.

Kıyım ve Kundak hazırlamak için en seviyesiz jurnallerin hazırlayıcısı olanlar tekmil günâhlarının cermesini çekeceklerdir.

Devrimci öğretmenleri kıymak görevini en becerikli bir şekilde kıvıranlar bilmelidirler ki; devran, hep «Devr-i Süleyman» değildir.

Bütün bunların hesabını istifadan müstarip Hükûmet'in Milli Eğitim Bakanı ve Bitlis Valisi gibi öğretmen kasabı valiler'de vereceklerdir.

YENİ HÜKÜMET KURULDU

REFORMLARIN BAŞARI ŞANSI BELLİ DEĞİL...

ANAYASA'DA ÖNGÖRÜLEN REFORMLARI ATATÜRKÇÜ BİR GÖRÜŞLE ELE ALACAK VE HUZURSUZLUĞU GİDERECEK OLAN NİHAT ERİM KABİNESİNDE REFORMCULARLA TUTUCULAR YANYANA YER ALIYOR. PARLAMENTODA GERİCİ PARTİLER BUGÜN SİNMİŞ GÖRÜNSELER BİLE İLK FIRSATTA ENGELLEYİCİ BİR TUTUMA GEÇECEKLERDİR. BU DÖNEMDE C.H.P. NİN BİLE GÜVENİLİR BİR DURUMU YOKTUR. YENİ HÜKÜMETİ DESTEKLEME GÖREVİ ÜÇTE İKİ ÇOĞUNLUKLA ALINMIŞTIR.

YÜRÜTME KURULUMUZ YENİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANININ ÇALIŞMALARINI KOLAYLAŞTIRMAK ÜZERE BİR MUHTIRA HAZIRLAMIŞTIR. GENEL BAŞKANIMIZIN MEKTUBUYLA BİRLİKTE MUHTIRAYI SUNUYORUZ.

Sayın Orel,

Toplum ve ülkemizin türlü bunalımlar içinde kıvrandığı zor bir dönemde Millî Eğitim Bakanlığına getirildiniz.

Sayın Erim Başkanlığındaki Bakanlar Kurulu açıklandıktan sonra kamu oyunun biribirinden farklı istekleri «Anayasada öngörülen farklı reformlar» konusunda birleşmişe benzemektedir.

Yeni bir toplumun yaratılmasında belli başlı etkenlerden biri ve kalkınmanın çok önemli bir desteği olan eğitim, çetin bir kamu hizmeti alanıdır. Bu alanda yapılacak reform da çok çetindir.

Biz öğretmenler, tek yanlı çalışan ve başarısızlarla çekilip giden bakanlardan bıktık. Koşullarınızı, olumlu, olumsuz yanlarıyla dikkate alarak Sizin başarılı olmanızı arzu ediyoruz.

Yürütme Kurulumuz, işe başladığınız şu günlerde yararlı olur düşüncesiyle, yıllardır birikmiş düşüncelerimizin bir özetini yazdı, eklice sunuyorum.

Ayrıca elverişli bir vaktinizde, Yürütme Kurulumuz, Sizinle yüzyüze görüşmeyi de arzu etmektedir. Bu vaktin tarafımıza bildirilmesini sağlamanızı dilerim.

Candan başarı dileklerim ve saygılarımla,

Fakir BAYKURT

Anayasamızda öngörülen reformları «Atatürkçü bir görüşle» ele alacak, «Devrim kanunlarını uygulayacak» yeni hükümetin tarihsel bir görevle karşı karşıya olduğu bir dönemde yapacağı reformlardan birisi, kalkınmaya destek olması bakımından belki de en önemlisi, hiç kuşkusuz Eğitim Reformudur.

Bu reformun başarıya ulaşması her şeyden önce, bu konudaki plân ve programların doğru ve tam olarak hazırlanmasına ve uygulanmasına bağlıdır. Bunun için de Millî Eğitim merkez ve taşra örgütünün yeniden düzenlenmesi ile, Eğitimin çanlı unsuru ve uygulayıcısı olan Öğretmenin destek ve yardımının sağlanması başta gelen iki koşuldur.

(Devamı sayfa 4 de)

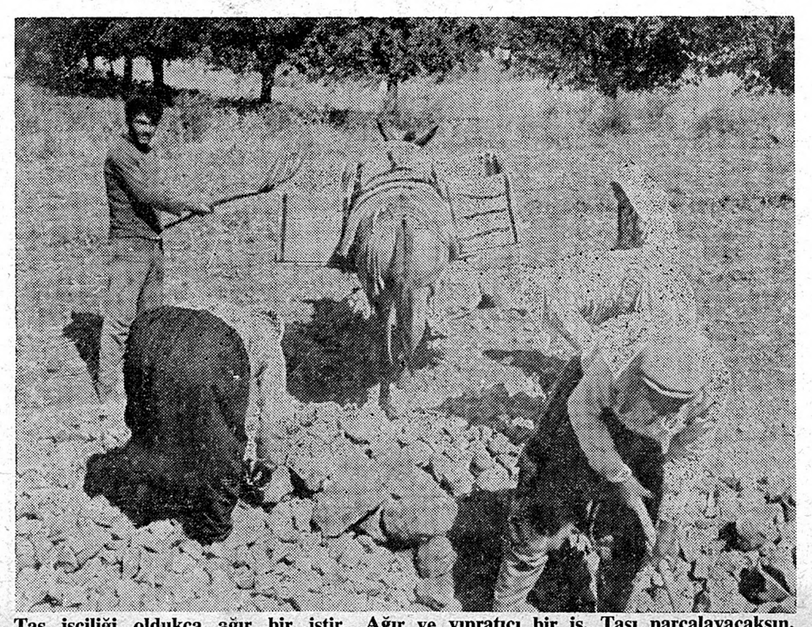

Taş işçiliği oldukça ağır bir iştir. Ağır ve yıpratıcı bir iş. Taşı parçalayacaksın, küçülteceksin sonra demiryoluna götürüp dökeceksin. Günuzunu tükettiğin gücünün ölçeğinin, alın terinin karşılığı 80 kuruş. Evet. Bir yük kırılmış taş sadece 80 kuruş. Çalış çabala... Ailece ne kırabilirsen. Sonuç bir yükü: 80 kuruş.

DEVRİMCİ İŞÇİ VE MESLEK KURULUŞLARININ TÜRKİYE'NİN BUGÜNKÜ SORUNLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

Başbakanlığa
ANKARA

Aşağıda isimleri yazılı devrimci örgütler,

— Türkiye'nin emperyalizme bağımlı, kapitalizm öncesi üretim ilişkilerini de içinde barındıran geri bıraktırılmış bir ülke olduğu,

— Bugün Türkiye'de emperyalizm ve yerli işbirlikçileri ile, başta işçi sınıfı ve yoksul köylüler olmak üzere, çıkarları emperyalizm ve işbirlikçileriyle bağdaşmayan sınıf ve tabakalar arasında uzlaşmaz bir çelişki bulunduğu,

— Türkiye'nin, emperyalizmin ve onun faşizminin sömürü ve baskısından kurtarılmasının en acil görev olduğu, noktalarında birleşmişler;

Ve ayrıca, 12 Mart 1971 tarihli «Komutanlar Muhtırası» ve «Partilerüstü Hükümet» kurulması ile ilgili gelişmeleri de gözden geçirerek, söz konusu muhtırada belirtilen «Partilerüstü bir anlayışla mevcut anarşik durumu giderecek ve Anayasanın öngördüğü reformları Atatürkçü bir görüşle ele alacak ve inkılâp Kanunlarını uygulayacak kuvvetli ve inandırıcı bir hükümetin teşkili zarureti» nin de ışığında aşağıdaki gerçekleri açıklamayı ve öncelikle gerçekleştirilmesini zorunlu saydıkları hususları «Partilerüstü Hükümet» e duyurmayı kararlaştırmışlardır.

«ANARŞİ», EMPERYALİZMİN VE ONUN FAŞİZMİNİN ESERİDİR

Emperyalizm, Türkiye'yi ideolojik, politik, ekonomik ve askeri alanlarda egemenliği altında tutmaya ve tüm geri bıraktırılmış ülkelere empoze ettiği siyasi modeli olan faşizmi, değişik biçimler arkasında, yıllardanberi Türkiye'de uygulamaya çalışmaktadır. Özellikle son yıllarda hızı artan kapitalistleşme süreci içinde üretim güçlerinin gelişmesi ve başta işçi sınıfımız olmak üzere, çıkarları emperyalizm ve işbirlikçileri ile çelişen bütün sınıf ve tabakaların emperyalizme ve onun faşizmine karşı mücadeleye girişmesi, işçiler, köylüler, öğretmenler, kamu personeli, devrimci gençlik v.b. üzerindeki faşist baskıların gittikçe şiddetlendirilmesine yol açmıştır.

Türkiye'de bugüne değin «Anarşi» olarak isimlendirilen ve devrimci güçleri ezmek için gerekçe olarak kullanılmak istenen durum; aslında, emperyalizmin ve işbirlikçisi hakim sınıfların, devrimci sınıf, tabaka ve zümreler üzerinde uyguladığı sömürü ve terörün objektif ve doğal bir sonucudur. Bu sonuçtur ki, Demirel Hükümetinin düşürülmesine neden olmuştur.

«Anarşi» nin ortadan kaldırılabilmesi, her şeyden önce, emperyalizmin ve onun faşizminin Türkiye halkı üzerindeki sömürü ve baskısının yok edilmesine bağlıdır.

(Devamı sayfa 4. de)

ÇUMRA'DAN MEKTUP

«Bilindiği gibi Konyanın Çumra kazası 1969 yılı Öğretmen boykotunda en yüksek iştirakı sağlayan bir kazadır. Her yerde de dört gün maaş kesimi ile olduğu gibi Çumra öğretmenleri cezalandırıldılar. Ancak bu cezaların Danıştay 5. dairesince bozulması üzerine bizde bu cezalara itiraz etmek üzere dilekçeler yazıp Kaymakamlığa götürdük. Kaymakam dilekçeleri kabul etmemiş. Ben de itiraz dilekçemi vermek için Kaymakama çıktım. Dilekçemi almadı ve «Bunun itirazı olmaz» Bende «İtiraz olmaz diye yazın, imzalayın, verin» dedim. Dilekçeyi alamıyacağını bildirdi. Hukuken bir vatandaşın dilekçesine cevap vermek durumunda olduklarını hatırlattım. Bekçiyi çağırıp «Atın bunu dışarıya» diye emir verdi. Bekçi de yaka paca dışarı attı. Aynı Kaymakam tüm boykotçu öğretmenlerin de dilekçelerini kabul etmemektedir.

Bu yardakçı, kapıkulu kaymakamın gazetemizde kamu oyuna teşhir edilmesini arzeder başarılar dilerim.»

DANIŞTAY KARARLARI

Biz uygulanmıyor diyorduk, İdare uygulanıyor diye diretiyordu. Çorumda ilköğretim müfettişi iken Sivereğe sürülen Ali Dündar yerine döndürülecekken Ilgın'a verildi. İzmir'de Test ve Araştırma Merkezi Müişe başlatılmıyor. Elimizde pek çok arkadaşın durumu var, tıpkı bunlar gibi :

Kemal Kırlangıç, Murat Kâhyaoğlu, Rasih Tosun, Habibe Bayrak, H. Hüseyin Ay, Sedat Ege, Akif Bacak, İsmail Özdemir, Mehmet Sevinç, Mehmet Sarı, Seyfettin Murat, Yılmaz Çilingir, İlhan Alkan, İsmâil Bakır, Seyit Erol, Yılmaz Çağlar, İbrahim Solak, İbrahim Altaca ve daha niceleri... haklarında verilen Danıştay kararlarının uygulanmasını bekliyorlar.

BAŞYAZI

Gerçekçi Olacağız

12 Mart muhtırasının üzerinden üç hafta geçti, yeni hükümet kuruldu. Elbet güven oyu da alıp işe başlayacak.

Olacakları olanlardan çıkarmak mümkün. «Süregelen tutum ve davranışıyla» memleketi huzursuzluğa sürükleyen ve ümitsizlik yaratan parlamento sağdır. Kabine yarısı tutucu, yarısı reformcu kişilerden oluşmuştur. Bürokrasinin yaratacağı zorluklar ne ölçüde yenilecek ve toplumun özlediği reformların ne kadarı başarılacaktır?

Halk yararına köklü değişikliklerin yapılabilmesi, siyasal iktidara yön verecek emekçi halk gücünün etken olmasına bağlıdır. Reform yapacak hükümetlerin bu güce dayanması gerekir.

İyi biliniyor ki, bugün ortada görünen ordu gücüdür. Komutanların verdiği muhtıra ile Demirel hükümeti düşmüş ve AP'den alınan 5 bakandan hiçbiri Milli Güvenlik kuruluna girecek sandalyelere yanaştırılmamıştır. Meclis içinde kim destekleyecek yeni hükümeti? CHP'nin bile üçte ikisi muhalif. Gene orduya kalıyor iş.

Kısaca belirtelim ki, Türk ordusu, tarihsel ve aktüel nedenlerden dolayı öteki ordulardan farklıdır. Toplumdan soyutlanamaz. Toplumda olup bitenlerden etkilenecek ve onları yansıtacak bir duyarlığı vardır ordumuzun. Reformlarıda destekleyecektir. Radikal subaylar tasfiye edilmiştir. Ama onların varlığıdır ki, 12 Mart muhtırasını doğal olarak gene de ileri bir yöne doğrulmuştur. Ama bu ilerilik sınırlıdır, destek de sınırlı olacaktır.

Burjuvazinin sınıf temellerine dokunulmayacaktır. Kapitalizm kalacaktır. Ağalığın tasfiyesi söz konusu olabilir. Toprak reformu yeniden dejenere edilmezse, alt ve üst yapılarıyla feodalizm yıkılacaktır. Din perdesi altında gericilik kurum ve akımları zayıflatılacaktır. Ekonomik gerilik bir dereceye kadar giderilse bile, ekonomik gericilik kalacaktır. Çünkü emperyalizm ile ticaret ve endüstri sermayesinin etkileri devam etmektedir. Bu etkileri burjuva radikal güçleriyle kırmak zordur. Emekçi kitlelerin siyasal gücüne dayanmak için gereklidir.

Bu durumda biz öğretmenlere ve TÖS'e düşen görevler şunlardır: Halktan yana olumlu girişmeleri destekleriz. Eğitimin ulusal, eşit, işe yarar etkin ve kaliteli hale gelmesi için yapılacakları destekleriz. Öğretmenlerin ve halkın temel isteklerini dile getiririz. Bu ölçülerin gerisinde kalan girişim ve uygulamaları eleştirmeye, bunlarla savaşmaya devam ederiz.

Fakir BAYKURT

ONLAR

Ahmet KÖKLÜGİLLER

Onların en büyük şairlerinden biri, «Kuvayı Milliye» destanına «onlar» la başlar : «Onlar ki toprakta karınca, / suda balık, / havada kuş kadar / çokturlar; / korkak / cesur, / câhil, / hâkîm ve çocukturlar / ve kahreden / yaratan ki onlardır, / destânımızda yalnız onların mâceraları vardır.»

Salt «kuvayı milliye» de değil, asır asır akıp gelen Tarihte de onlar vardı. Koca bir çadır imparatorluğunun orta direği onlardı. Yetmiş iki düvelle cenk vurup kıtalar fethederek «hünkâr sarayları» na oluk oluk altın ve gümüş akıtanlar onlardı. Onlarla yaşandı koca bir tarih, depdebeli saraylarda. Sarayların dışında kalanlar onlardı. Onlar ki «yabanın Türkü»ydüler, çadırlarda yaşadılar...

Saraylar tükendi bir bir, onlar tükenmediler. Oğuz kanı bir Mustafa Kemâl yetiştirdi, çoğaldılar. Görülmemiş bir cenk edip birden bire büyüdüler. Kuvayı milliye destanıyla, «tek dişi kalmış canavar»a en büyük darbeyi indirenler onlardı. Emperyalizme ve mazlum milletleri yutmak isteyen kapitalizme karşı ulusal kurtuluş savaşlarını başlatanlar onlardı. Ama onların «maceraları» bitmedi...

Onlar ki, sayıları otuz milyona varıyor bugün : «toprakta karınca, suda balık, havada kuş kadar çokturlar...» Demokrasimizin de temel direği onlardır. Onlar ki, bir sürü hayvan resimlerine bakarak, bir sürü «büyük adamlar» çıkarırlar sandıklardan. Bir türlü büyümeyen, bir türlü sandıklardan çıkamıyanlar ki onlardır. Mağaralarda bekleşenler onlardır.

Onlar ki, ışıklı sarayları; gömme banyolu, sıcak - soğuk duşlu pembe köşkleri görmemişlerdir...

Onlar ki, uçağa bir kerecik olsun binmemişlerdir. Konsere, tiyatroya gitmemişlerdir. Sinema görmemişlerdir...

Onlar ki, çocuklarını şöyle gönüllerince bir okula verememişlerdir. Bir doktor, bir avukat, bir mühendis, bir kaymakam, bir vali... anası - babası olamamışlardır; çocuklarıyla övünememişlerdir...

Onlar ki, yıl oniki ay çiftçilik yaparlar; rahat bir toprağa kavuşamamışlardır. Pulluğu, traktörü, motoru... görmemişlerdir. Ürettikleri yumurtadan bir tane yiyememişler, sağdıkları sütten içememişlerdir...

Onlar ki resim nedir bilmezler; müzik nedir duymazlar; dans, kokteyl, garden parti... anlamazlar...

Onlar ki denizlerle çevrilidir, pilaj safası nedir görmemişlerdir. Güneş ki hepimizi ısıtır, onlara nasip olmamıştır...

Onlar ki elektriğe milyonlarca metre uzaktadırlar; buzdolabı, çamaşır makinası, ütüsü, elektrik süpürgesi, gır gır... bilmezler...

Onlar ki yollar yapmışlardır, üstünden otomobille gidemezler; onlar ki telefon direkleri dikmişlerdir, konuşamazlar; onlar ki apartmanlar yapmışlardır, oturamazlar...

Onlar ki kentler, kasabalar kurmuşlardır, gezemezler; onlar ki üretirler, yiyemezler; her şeyi yaratanlar ki onlardır, yaşıyamazlar...

Onlar ki, doğru dürüst ölemezler...

Nice ülkücü kahrolmuştur onlar için. Nice şairler için için eriyip gitmişlerdir. Nice aydınlar zindanlarda çürümüştür. Ama onların «mâceraları» bitmemiştir...

Demokrasi onlar için icat edilmiştir. Onlar için atılmıştır milyonlarca nutuklar. Bütün hükümetler, hükümet memurları; valiler, kaymakamlar, paşalar, ve bilcümle müdürler onlar için maaş alırlar. Devlet çarkı onların adına döner. Polisler, candarmalar onlar için adam döver. Onlar ki, bir türlü karanlıkları yırtıp aydınlığa çıkamazlar; demokrasi olamazlar...

Onlar okunur yurttaşlık kitaplarında ve de bütün yasalarda : Yönetim, onlar için, onlar aracılığı ile onlara varmak içindir. Ama bir türlü onlara varılamaz...

Onlar ki, hep üçüncü kişi olmuşlardır. Birinci ve ikinci kişiler, sözde onlar için çalışmışlardır. Ve onlar hiç bir zaman, hiçbir konuda tam yetkiyle söz sahibi olamamışlardır.

Ve onlar ki şimdi uyanıyorlar. Varolmanın bilincine varıyorlar. Anayasa konuşuyorlar. Mitingten, işgalden, grevden, eylemden söz ediyorlar. Birinci kişi, ikinci kişi olmak istiyorlar. «Artık yeter!» diyorlar.

Onları, onlardan başka kurtaracak yoktur.

Çok sözler edildi onlar için; son sözü onlar söyleyecektir...

İnegöl'de Uşaklar Kudurdu

Mehmet Ali ERDEM

Yurdun çeşitli bölgelerinde süre gelen irtica oyunlarından biri de İnegölde sahnelendi. Bu oyunun aktörleri «Genç Ülkücüler», figüranları da uyutulmuş, aldatılmış sözüm ona halk yığınları idi. Merkez ilçe halkına ve köylü vatandaşlara «Kurt Kapanı» temsili haftalarca gösterilerek olayların psikolojik hazırlığı yapıldı. Aktörler, halkın dini duygularını safsatalarla gıdıklıyarak ve oyunun Cuma günü oynanmasını da sağlıyarak yankılanmasını sağlamak istediler. Çok daha önce camilerde ve gizli ve açık kuran kurslarında genç dimağlara ve halka gerçek dışı ve maksatlı hareketlerinin amacı, kafaları şeriat afsün ile yıkanmış müritlerce belletildi.

Cuma namazında da oluşturulan kitle, camilerden çıkış kalabalığında cihat havaları vurmakta olan davul zurnanın ahengine uyarak, önceden planlanmış olan canlı ve cansız hedeflere yürüdüler. Gözü dönmüşlüğün bütün hıncı ile vurdular, kırdılar, parçaladılar, yağmaladılar. Ta ki doyanadek.

Bütün bu oyunlar oynanırken, trajedi sahnelenirken hukuk devletinin ilçe temsilcileri nerede idiler? Kimisi izin almış, kimisi bir bahane ile ilçeyi terketmişlerdi. Tarih tekerrür etmiş, Bursa yangınında ki gibi şehir yöneticisiz kalmıştı.

Olayın vahametinden endişelenen ilçe halkı başvuracak makam bulamadı. Mal ve can güvenliği, büyük ölçüde sağlanamadı. Ancak, olaydan çok sonra «Olan olduktan sonra» Bursa Valisinin ve Emniyet Müdürünün ve Güvenlik kuvvetlerinin ilçeye ulaşması ile duruma kısmen hakim olundu.

Olayların yatışmasından sonra durum tesbiti yapıldığında, TÖS binasının, Devrimci bir Avukatın evi ve yazıhanesinin, Dev - Genç şube binasının sanayi çarşısında bir kısım iş yerlerinin ve bir kitapevinin tamamen tahrip edildiği görüldü. Gece geç saatlere kadar devam eden kırpıntılar, güvenlik kuvvetlerinin basiretli tutumları yüzünden gelişemedi.

Uzlaşma masallarında Vatanseverlikle nitelenen Genç Ülkücülerin, Camilerin Dev Gençlerce bombalanacağı yolundaki uydurma haberleri, Kurt Kapanı oyunu, yardımı ile «inegöllü bir yurttaşın deyimi ile» komünistlere hadleri bildirildi.

Bir 31 Mart denemesi daha burada perdeleniyor, olayın belli sanıkları, adil hukuk devletinin yargı önüne çıkaracağı günü beklemek üzere zamana terkediliyorlardı.

Ahmet Toptaş'a Mektup

Erdoğan SEVEN

«Binali Tutuklanmış» derken kendini unutmuşum. Oysa sana yapılanlar da Binali'ye yapılanlardan aşağı değildi. Önce açığa alınmış, sonra tekrar görev, sonra da bir ortaokulda müzik öğretmenliği... Kim bilir daha ne değin rahatsız ediliyorsundur.

Yaşamla yüzyüze geldikten sonra, seni daha iyi tanıdım ve daha çok sevdim. Günlerden sonra seninle bu şekilde karşılaşacağım aklıma bile gelmezdi. Meğer kaybetmemişim seni.

Suç senin Toptaş! Açığa alınmayabilirdin de, sürülmeyebilirdin de. Hele hele bıranşının dışında müzik öğretmenliği de niye?...

Tüm bunlara karşın etiketin daha da cafcaflı olabilirdi. Bir yığın «idare-i maslahatcılar» la işlerini yürütebilir, önemli mevkilere gelebilirdin. Ne gereği vardı bizlere altyapı üstyapı terimlerini anlatmanın?.. Thomas Moare'nin «Ütepia» sının öğretmen okulu sıralarında ne işi vardı?... Metafizik sosyolojiyi hiçe sayman ne kazandırırdı bizlere?...

İşte, tüm suçun gerçeklere karşı dürüst davranmandı. Atamızın da dediği gibi, «Hakikati konuşmaktan korkmuyordun,

Senin kişiliğinin ne denli tutarlı olduğunu daha öğretmen okulu sıralarında biliyordum. Ama o zamanlar devrimci potansiyele sahip değildim. Eğitim sistemimize karşıt notlarının çok uzaklarındaydık. Tonguç'un ilkelerinden yoksun eğitim, bizi, tarihsel gelişimi içersinde yabancılaştırmıştı. Tanımıyorduk kendimizi. O günün koşulları beni karamsar şiirlerden öte düşündürmüyordu. «Toptaş açığa alınmış» dendiğinde üzülmüş, ama kurtuluşun için en ufak bir direnişte bulunmamıştım - bulunmamıştık.

Sonra mezun oldum. Taa.. Toroslar'a. Geyik dağının yakınında hemen.. Güzelbağ'a atandım. İki yıl tavanı akar bir sınıfta Yanbaç'lara, Emine'lere, Ümmühani'lere, Keziban'lara binbir güçlükle okuma - yazma öğrettim. Ama hiç bir şey veremedim. Veremezdim de. Yalnız ben değil, bu işin uzmanı olan başka biri de başarılı olamazdı. Şehre kırk kilometre uzak Güzelbağ'ın çocuğu, ilçeye gidip ortaokulda okuma olanağından yoksundu.

Şimdi de Kayrak'tayım : «Hep o küçük evler yenik evler - dille tokat sürülmüş tekmelenmiş yüzükoyun kapanmış toprağa - Çıplak odalar, duvarlar, pencereler.

İşte böyle Toptaş. Oysa sana mutluluklarımı yazmak isterdim. Ama çalıştığım çevremin yansıması sonucu düşüncelerim bunlardı. Ve ben, hiç mi hiç yalan söyleyememe artık.

Kubilay'ı sevdiğim değin seni de seviyorum. Binali'ni de öyle.

Bitiriyorum sevgili öğretmenim, devrimci arkadaşım, Selâmlar...

Birleşelim... Halk Düşmanlarını Yok Edelim

Yurdumuz bir bunalım içindedir. Halkımızın uyanışını engellemek için çalışılıyor. Uyanan işçi, köylü, gençlik ve öğretmenler ağır baskılar altında, yoğun saldırılar karşısındadır. Yabancı düşmanların yaptıkları zülme taş çıkartacak olaylar olmaktadır ülkemizde. Bütün bunlar emperyalizmin baş temsilcisi Amerikan Emperyalizmi, yerli işbirlikçileri ve bunların dayandığı ağalar, tefeci - vurguncu aracılar, satılmış sarı sendika ağaları, halkımızın kutsal inançlarını kişisel ve politik çıkarları için kullanmaya kalkan islâm dininin «Mınafık» saydığı din bezirgânları tarafından yapılmaktadır. Yurdumuzda iktidar bunların elindedir.

Emperyalizm ve onun baş temsilcisi Amerikan Emperyalizminin üçbuçuk milyar liralık değerlerimizi yutması bundandır. Varlığımızın bir avuç azınlık tarafından yutulması bundandır. Faizci - vurguncuların yılda yedibuçuk milyar lira kazanmaları bundandır. Dışarıya ucuz ham maddelerimizi satın dışardan pahalıya yapılmış eşya alışımız bundandır. Geri bırakılmış bir tarım ülkesi oluşumuz bundandır. Yoksulluk ve işsizlik bundandır. Ağır vergiler ve hayat pahalılığı altında halkımızın ezilmesi bundandır. Devlet Memurları Kanunu ile öğretmenlerin ve küçük memurların ezilmesi bundandır. Yarım milyon insanımızın yurdundan uzaklarda çalışmak zorunda kalması bundandır. Topraksızlık bundandır. Okulsuzluk, öğretmensizlik bundandır. Hastanesizlik, doktorsuzluk bundandır.

Kısaca, tam bağımsızlık ve demokrasi ile bağdaşmayan tüm uygulamalar bundandır. Bu yurdumuzun Amerikan Emperyalizmine bağımlı olduğunu gösterir. Bunu değiştirecek devrimci uyanış başlamıştır. Bundan ötürü :

— Devrimci işçi, köylü, genç, öğretmen ve bütün yurtseverlere baskı yapılmaktadır.

— Devrimci işçi, köylü, genç, öğretmen ve bütün yurtseverlere saldırılmakta, baskınlar yapılmakta, öldürülmektedirler.

— Yeni baskı kanunları çıkarılmaya çalışılmakta, adım adım faşizmin gerçekleşmesine çalışılmaktadır.

İlimizde kaba kuvvet örgütleri kurulmuş, kaba kuvvet olayları tezgâhlanmıştı. Devrimci öğrenciler öldüresiye dövülmüş, TÖS Şubesi yakılıp yağma edilmiş, kitleler anarşi için kışkırtılmış, bunlara karşı sorumlular gerekeni yapmamış, önleyici tedbirler almamış, suçlularını yakalamamıştır. Orta dereceli okullarda Atatürk ilkelerini ve özellikle tam bağımsızlık ilkesini savunmak öğrencilerin okuldan uzaklaştırılmasına, öğretmenlerin kavuşturmasına yolaçan suçlar sayılmıştır. Okullarda faşizmi savunulmasına, okul tahtalarına faşist yazılar yazılmasına göz yumulmaktadır. Devrimcilere iftiralar alabildiğine yoğunlaşmıştır. Örgütlenme hakkı tam bir baskı altına alınmış, özellikle TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI (TÖS)'e üye olanlara karşı yoğun soruşturmalar yürütülmüş ve yürütülmektedir :

— TÖS Şube Başkanı Kâmil Karadeniz, Sivas İli - Yıldızeli İlçesi, Yukarı Çakmak köyüne sürülmüştür. Kış ortasında neden bu sürgün? Atatürk'ün tam bağımsızlık ilkesini yaydığı, demokratik haklarını kullanmak için direndiği, kitlelere ve öğretmenlere devrimci örgüt bilinci vermeye çalıştığı, öğretmenlerin güvenini kazandığı görüldüğünden.

— Mehmet Ünal, Kuddusi Tekeli ve Faik Karaaslan da sürüldüler Diyarbakır, Çorum ve Siirt köylerine, neden Güya kavga ettikleri için, nerede öteki kavga eden, nerede bütün kavgalara yolaçanlar, nerede öğretmenleri bölmeye çalışmakta ellerinden geleni yapanlar, nerede öğretmenlere en ağır iftiraları yapanlar? Onlara dokunulmaz. Çünkü bu sürgünler de TÖS'e karşı. Öğretmenin sendikalaşmasına karşı, son çözüm devrimci örgütlenmeye karşı yapılmıştır.

Kurtuluş için :

Öğretmenler, TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI (TÖS) içinde birleşmeliyiz.

Köylüler, devrimci üretici sendikalarımızı kurup birleşmeliyiz.

İşçiler, sarı sendikaları tanımalı, devrimci sendikalarda birleşmelidir.

Bütün yurtseverler, tam bağımsızlık ve halkımızın demokratik hakları için ulusal kurtuluş cephesinde birleşmeliyiz.

YAŞASIN TÜRKİYE HALKI, KAHROLSUN HALK DÜŞMANLARI!...

KAHROLSUN HALKIMIZI EZEN PAHALILIK VE ZULÜM!...

YAŞASIN BÜTÜN YURTSEVER BAĞIMSIZLIK SAVAŞÇILARI!...

YAŞASIN TAM BAĞIMSIZ, GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE!...

TÖS NEVŞEHİR ŞUBELERİ

Çubuk Şube Başkanı : Ali Naci YEŞİLTEPE

Soruşturma

Konuşan : AYDIN DEVRİM

1 — Bu düzende bu yasalarla Milli Eğitim Yönetimi size verilse neler yapardınız.

2 — «Devrim İçin Eğitim» ne demektir.

3 — Şubenizde ne gibi çalışmalar yapılıyor.

Cevap :1 Yirminci yüz yılın ikinci yarısına gelinciye değin ki zaman içinde, binbir güçlüklerle verilen ugraşların verileri kesinlikle bir gerçeği koymuştur ortaya.

Bu gerçek iktidarda bulunan sınıfın mevcut tüm kurumlara damgasını bastığı gerçeğidir.

Dünyaca bilinen bir bilimsel gerçektir bu. Birde bunun Ülkemizde daha rezilce uygulanışı vardır, şöyle ki :

a — Göbeğinden Amerikan Emperyalizmine bağlı işbirlikçi kapitalist düzendirki kendisine takılacak yuları halkın öğretmenine yine halk tarafından taktırmaktadır.

b — Göbeğinden Amerikan Emperyalizmine bağlı işbirlikçi kapitalist düzendirki 27 Mayıs ANAYASASININ çizdiği sınırlar içinde dahi Öğretmeni gerçek görevini sürdürmesine tahammül edemiyecek kadar yozdur.

c — Göbeğinden Amerikan Emperyalizmine bağlı işbirlikçi kapitalist düzendirki Tüm dertlerini kişiliğinde çeken, kopup geldiği toplumun kurtuluşyollarını kavrayan kişiyi eğitim Ordusunun safhalarında görmeğe tahammülü yoktur.

ç — Göbeğinden Amerikan Emperyalizmine bağlı işbirlikçi kapitalist düzendirki İnsanın insanı sömürmesine, Kulun kula kul olmasına, ortam hazırlamakta, dahada ileri giderek üretim biçimi değişikliğinden söz edildiğinde, kişilere eşinide bir üretim aracı saydırmak onursuzluğuna düşürecek kadar alçaklaştırmaktadır.

Kabataslak çizgilerle niteliğini belirtlemeğe çalıştığım İşbirlikçi Kapıtalist Düzende MİLLİ EĞİTİM Yönetimi bana verilemez, verilmesini beklemem akıl yoksunluğu olur.

Yukardaki koşullara rağmen MİLLİ EĞİTİM YÖNETİMİ bana (verilse (!) idi :

a — Büyük Önerdimizin M. Kubilay olayında gösterdiği tepkiyi H. Ergün olayın da tekrarlamakta zerre kadar sakınca duymazdım.

b — Mevcut yasaların tanıdığı haklar cerçevesinde görevini başarı ile sürdüren öğretmene, başarı oranını dahada artırması için hertürlü olanakları kullanıp engel koymağa çalışırdım,

c — Tesadüfen kopup geldiği topluma yönelme fedakarlığını gösterenleri eğitim ordusunda görmekten kuşkulanmaz aksine gurur duyardım.

ç — İnsanların insanlık özelliklerini kavramaları için yöntemler saptar sorunların çözümünde müsbet ilmi rehber kılardım.

d — Örgütlenmenin toplumlara sağladığı yararları gün ışığına çıkarırdım.

e — Çağımızın koşullarına uygun bir eğitim düzeni kurmak için Toplumumuzun tüm - İşçi, Köylü Gençlik - temsilcilerini ve ayrıca bu konuda yetkili dünya eğitimcilerinin görüşlerini göz önünde bulundurarak planlamaya geçerdim.

Cevap 2 — Sorunun gerçek yanıtını ortaya koymak için devrimin ne olduğunu ortaya koymak gerekir öncelikle.

Devrim : Diyalektik Materyalizme göre - bir nitelik sıçramasıdır ve nicel değişiklik olan evrimin kaçınılmaz sonucudur. Diyalektik Materyalizmin tamamlayıcısı tarihi materyalizme görede belli bir üretim biçimi içinde yeni üretim güçleri ortaya çıkışı ile mevcut üretim ilişkilerinin geri dönülmez biçimde yıkılması ve yeni üretim ilişkilerinin kurulması demek olan üretim biçimi değişikliğidir. Devrimin gerçek tarifinin yapılışı yerinde bir soru oluşturmaktadır.

Devrimci kimdir : Devrimci genel anlamda bilimsel Sosyalizmi benimseyen, devrim uğraş içinde, işçi sınıfının ideolojik, politik, örgütsel ve donanmış gücünün önderliliğini kabul eden, sosyalizmin mutlak zaferini amaçlayan ve bu yolda hertürlü uğraşı veren kişidir.

Bilimsel açıdan bakılmak istendiğinde eğitimin ne olduğunu ve bu alandaki katkılarına sıra gelmektedir.

Eğitim : Toplumun belirli bir kültür içinde oluşumun, toplumun ortak amaçlar etrafında birleşmesini sağlayan bir araçtır.

Yukardaki açıklamalardan hareketli Devrim için Eğitim - sorununa gelelim :

— Devrim için Eğitim - Özellikle toplumsal yapısı, üretim güçleri ve üretim ilişkilerinin çelişmesi yönünden belirtilen anlamda - DEVRİM - zorunluğu içinde bulunan toplumlarda, başta işçi ve köylü kitleleri olmak üzere yığınları devrimci bir çizgide geliştirip Demokratik Halk İktidarlarını kuracak ve giderek işçi sınıfı iktdarlarına Yönelik eğitim tarzıdır.

Devrim - Devrimci - Eğitim açıklamalarını yaptıktan sonra şimdide - Devrim İÇİN EĞİTİM - Sloganımızın önerdiklerini sıralayalım.

1 — Eğitimi toplumun her alanında, düzeyinde ve katlarında yaymak,

2 — Eğitimi okul içi, okul dışı okul çağındakilerin ve yetişkinlerin eğitimi yoluyla - Diploma için birtakım dolma bilgiler edinme zorunluluğu - halinden çıkarmak.

3 — En yakın çevreden zaman ve mekan içinde dış dünyaya doğru derinleştirmek yöntemiyle eğitmek,

4 — Öğrenci ve eğiticiye bilimsel özgürlük kazandırmak yolunu tutmak,

5 — Eğitimin olanakları elverişli toplum ve ekonomik koşullar içinde daha anlamlı bir yaşama olanağı verdiğini EĞİTİLENLERE kavratmak,

6 — Eğitim eyleminin diyalektik mantık içinde uygulamak.

— Devrim için Eğitim Sloganından anladıklarımızı böylece sıraladıktan sonra üçüncü sorumuza geçebiliriz.

Cevap 3 — Şubemiz genel Merkezin açılışından hemen sonra bölgemizde o zaman müfettiş olarak çalışan sayın F. Baykurt'un yardımlarıyla açılmıştır.

Türkiyemizdeki hareketli şubelerden biridir. Açılışından bugüne değin :

a — Tiyatro çalışmaları yapıldı (T.Apaydının BİR Yol adlı yapıtını - Orhan Kemal'in 72.ci koğuşu sahneye konularak halka parasız gösterildi.

b — Şubemiz Kuruluşundan buyana Nisanları ve Öğretmen okullarının kurtuluş yıldönümlerini enbelirgin şekilde kutlamaktadır.

c — Ulusal günlerde şubemiz lokalinde üyelerle tanışma ve sohbet toplantıları yapılmaktadır.

ç — Köydeki üyelerimize örgütümüzün gazeteleri ve diğer devrimci gazete ve kitaplar ulaştırılmaktadır.

e — Köylerdeki tüm devrimcilerle ve köy yöneticileriyle sıkı ilişkilerin kurulması sürdürülmektedir.

f — Şubemiz salonunda devrimci kitapları kapsayan kitaplığımız herkese açık bulundurulmaktadır.

g — Töslü öğretmenler arasında yardımlaşma sandığı kurulmuş bulunmaktadır.

h — Çevredeki türlü örgütlerle temasa geçilerek devrimci atılımlar yapabilmek için çalışılmaktadır.

i — Sendikal eğitim için direk olarak genel merkezle sık ilişkisi bulunan bir şubedir.

Siyaset Cambazlarını İstemiyoruz

Biz seçim istemiyoruz. Şimdi, radyolarda seçim istiyenlerin, zamanında hepsini denedik. Hiç birinde aradığımızı bulamadık. Seçilir seçilmez bizleri unuttular. Onlar ve gerilerindeki kompradorlar, milyon üstüne milyon korken, bizleri'de etin yüzünü kurbandan kurbana gördük. Yıllarca yüzümüze bakan olmadı. Şimdi'de hiç utanmadan, hiç yüzleri kızarmadan, seçim istiyorlar. Vatanseverlikten, milliyetçilikten, demokrasiden bahsediyorlar... Halk pirinç alıp yiyemezken, sen, ayda on bin beş yüzü cebe indirebilmek için Anayasayı değiştireceksin; aldığın parayı pavyonlarda, barlarda eriteceksin; kat üstüne kat ekliyeceksin; köylülere ve gençlere karakollarda dayak atıldıkça, «altta kalanın canı çıksın» diye düşüneceksin; iktidara gelebilmek için, Amerikan Gâvuruna yaltaklanma yarışına gireceksin... O zaman tam vatansever, milliyetçi ve demokrasi yanlısı olursun.

Çocuklarımızı ilkokul dışındaki okullarda okutamıyoruz. Onlar gibi biz'de çocuklarımızı liselerde, üniversitelerde okutmak istiyoruz. Bu her şeyden önce devletin görevidir. Patron değiliz ki, özel okullara sokabilelim!

Yalnız bizi Amerika'ya kul eden, Alman'a çöpçü eden siyasileri istemiyoruz. Seçime gidildiği taktirde köyümüze hiç birini koymıyacağız.

Yalvaç'ın Tokmacık köylülerinden
26 kişilik imza.

SIYASAL IKTİDAR ŞİİRE KARŞI...

Bu zindan, bu kırgın, bu can pazarı...

Koğuşturmaya uğramış şiirlerden bir demet sunuyoruz sizlere. Çeşitli koğuşturmalardan sonra beraet etmiş şiirler bunlar. Kimileri zindanı boylamış, kimileri de sürüm sürüm sürünmüş bu şiirler yüzünden. Oysa tümü Türkiye Halkının mutluluğuna dönük şiirler. Bu konudaki şiirlerin en güzellerini derledik diye bir savımız yok. Bir başkası çıkıp çok daha güzel bir derleme yapabilir.

Geçen sayılarda büyük usta Ahmet Arif'i ve Hasan Hüseyin'i tanıttığımız için bu derlemeye onlardan şiir koymadık. Bazı şiirler de çok güzel olduğu için ve de «suçlu» olduğu için bu derlemeye giremedi.

Cumhurreisi Atatürk'ün Yüksek Katına

NAZIM HİKMET

Türk Ordusunu «İsyana teşvik» ettiğim iddasıyla onbeş yıl ağır hapis cezası giydim. Şimdi de Türk donanmasını «İsyana teşvik etmekle» töhmetlendiriliyorum.

Türk inkilâbına ve senin adına andiçerim ki suçsuzum.

Askeri isyana teşvik etmedim.

Kör değilim ve senin yaptığın her ileri dev hamlesini anlayabilen bir kafam, yurdumu seven bir yüreğim var.

Askeri isyana teşvik etmedim.

Yurdumun ve inkilâpçı senin karşında alnım açıktır.

Yüksek askerî makamlar, devlet ve adalet, küçük bürokrat gizli rejim düşmanlarınca aldatılıyorlar.

Askeri isyana teşvik etmedim.

... ...

Başvurabileceğim en inkılapçı baş sensin.

Kemalizmden ve senden adalet bekliyorum.

Türk inkilâbına ve senin başına andiçerim ki suçsuzum.

DAVET

NAZIM HİKMET

Dörtnala gelip uzak Asyadan
Akdenize bir kısrak başı gibi uzanan
Bu memleket, bizim.

Bilekler kan içinde, dişler kenetli ayaklar çıplak
Ve ipek bir halıya benziyen bu toprak
Bu cehennem, bu cennet bizim.

Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın,
Yok edin insanın insana kulluğunu
Bu davet bizim.

Yaşamak! bir ağaç gibi tek ve hür
Ve bir orman gibi kardeşçesine,
bu hasret bizim.

ESKİ YAPI

TALİP APAYDIN

Derin vuruyoruz kazmayı,
Kof sesler geliyor dipten
Çürümüş yıllardır
Değiştireceğiz bu yapıyı kökten

Biraz daha ha gayret
Sallanıyor her yeri
Kovuklarda böcekler çıyanlar
Bir telâş, kıyamet

Yıkacağız başka çare yok
Yıkıp yeniden yapacağız
Temelden çatıya uygarca
Sonra girip adam gibi yaşıyacağız

Boşuna Değil Yaşamak

TEKİN SÖNMEZ

anla bilincin bir güneş ışını boyunca kestiğini
her bilinç zemherinin ortasında bir yalımdır
şavkır ergitir karanlığı boylanır gerçeğe
sağacaksın beynine güneşin cevherini
yüreğini soyunduracaksın soluk soluğa
bunu hiç istemeyenler var aramızda
bizi paslı bir yere götürüp kilitleyenler var
yaşamak kolay değil
boşuna değil yaşamak
yaşamak narlanmış demiri kandamarıyla sulayarak
yeni bir evren ve sizin için

Yaşadıkça

RİFAT ILGAZ

1944 yılındasın yanlışın yok
Doğrudur dağıldığı esir pazarlarının
Tek forsa kalmadı kalyonlara çakılı
Roma sirklerinde satılmıyor köleler
Aç aslanların ağzına
Çoktan yerle bir ettiler Bastil'i
Kenar mahalleliler
Özgürlük şarkısıdır söylenen Volga Boylarında
Ne Taif'tesin, ne Magosa zindanında
Yalnız namı kalmıştır kaleme alanın
«Vatan kasidesi» ni
Seviyoruz her zamandan fazla Fikret'i
Yeni anlaşıldı manâsı «Millet Şarkısı»nın
Aynı «sis» tir memleketin üzerindeki
Bugün de vaktinde çıktı gazeteler
Geçti ilk sayfalara Beşiktaş Cinayeti
Ismarlama yazıları üstad kalemlerin
Taksim'deki ziyafetten resimler
Çeyrek saat uzaktasın çok değil
O meşhur Babıâli'den
Tek satır yok sayfalarda
Bu zincirleme tutsaklık üzerine
Çekildi dış kapıdan demir sürgüler
Tuttu süngülüler yolları
Topyekûn himâyesindeyiz zincirlilerin

VATAN

H. İZZETTİN DİNAMO

Vatan,
Tek keçisi haczedilmiş Zara'lı Hasan.
Vatan,
Su arkının başında vurulmuş yatan.
Vatan, ağaların sürüleri uğruna
Amasya'nın Akdağ yaylasında
Birbirini boğazlamış iki körpe çoban.
Vatan, milyonlarca topraksız köylü,
Vatan, her yıl sıtmadan ve veremden
Kara yere inen yarım milyon ölü!
Vatan, binbir yamalı giyneği içinde
Taşı toprağı altın şehirlere doğru
Tozlu gurbet yollarına diziliş!
Vatan, bir lokma ekmek parasına
On sekiz saat iş
Vatan, iş bulmak için
Karnının kapısını aylarca mühürleyip
Fabrika kapılarında nöbet bekleyiş
Vatan, uçuruma uçmamak için
İpleri ağaçlara bağlayıp kendini
Ve öküzünü
Sarp bir yamaçta çift süren
Yenice köyünden Kürt Hüseyinin Türküsü
Vatan, Amasyanın Kalgan köyünden
On dokuz yasında Ali'nin
Kopardığı çığlık
Ölen eşeceği arkasından
Vatan, fiyatları düşürmemek için
İstanbul'da denize dökülen
Elli bin çift torik.
Vatan, binlerce derdin
İnsana hergün edip durduğu
kahpelik
kahpelik
kahpelik

HOROZ

FAZIL HÜSNÜ DAĞLARCA

Erken öter güzel horoz
Öt, sürüp giden gecede bir daha.
İnlesin sessizlik,
Korku gitsin yüreğine karanlıkta çalanların.

Öt ki kara dağlar allana
Yiğitlerin amacına yollana.

Uyanmak gelecekler üstüne çekilen bir bıçak gibi ışıl, ışıl,
Savaşa başlamak bir bilince, bir doğruya, bir savaşa yeniden
Atları, koyunları, kazmaları, kürekleri uyandırmak
Güneş üzre önermek kurtuluşu.

Öt ki kara dağlar allana
Gökyüzü, yeryüzü sallana.

Erken öten horozun başı kesilirmiş,
Bitmez tükenmez ki başın kesile kesile
Her çağda, her yüzyılda, hergün,
Senin altın sesindir getiren ışığımızı.

Öt ki kara dağlar allana
Aç eller tok tarlalara çullana

HOŞ GELDİN HALİL İBRAHİM

A. KADİR

Bu yıl kayısı kurutamadık, Halil İbrahim,
bu yıl üzüm kurutamadık.
Sen İzmir taraflarındaydın
bir soğuk geldi aldı götürdü
Neyimiz var neyimiz yok.
Bu yıl kayısı kurutamadık, Halil İbrahim.

Ağaçlarda ne zerdali, ne erik
Ağaçlarda ne armut, ne elma.
En güzel aylar hasret gitti Halil İbrahim,
en güzel aylar iki salkıma.
Bağlarda kütükler utandılar.

Bizim çocukların kimisi Karabük'te Halil İbrahim,
Kimisi Kırıkkale'de
Zonguldak'ta kimisi
Ağızlarına birşey komadan gitti çocuklar Halil İbrahim,
Ağızlarına birşey komadan gitti çocuklar,
Bir avuç kuru üzüm,
Bir avuç bal pekmez.

Ağaçlarda ne zerdali, ne erik
Ağaçlarda ne armut, ne elma
En güzel aylar hasret gitti, Halil İbrahim,
En güzel aylar iki salkıma.
En güzel aylar büktü belimizi.

Böyle kötü zamanlar görmediydik Halil İbrahim
böyle kötü zamanlar görmediydik.
Son ineği kesti kavurdu kimi,
kimi son keçisini kesti kavurdu,
kıyıldı çocukların sütüne.
Sattı savdı başından nesi varsa kimi.
Hepsinin üstüne Hacı Nâfi oturdu Halil İbrahim,
hepsinin üstüne Hacı Nâfi oturdu.

Düşümde Gördüm

AŞIK İHSANİ

Dün gece düşümde gördüm dostlarım
Türk milleti birden bire yürüdü
Kimi eşeğini kimi kazını
Tepe bayır süre süre yürüdü.

Kiminin sırtında baltası çulu
Kiminin dağlara çevrili yolu
Samsun'lu, İzmir'li tüm Anadolu
Bölge bölge sıra sıra yürüdü

Kiminin sıkılmış nasırlı eli
Kiminin kimine dayalı beli
Urfa'dan, Ağrı'dan bir insan seli
Kaya kaya, dere dere yürüdü.

Kimisi yaşlıca, kimisi ergen
Kimi dev yapılı, azimli, girgen
Kimisi uy babo elinde dirgen
Bıyığını bura bura yürüdü.

Tok davul sesleri güm dedi yer yer
Köylü, işçi, esnaf, şoför, subay, er
Herkesin ağzında yeni bir haber
Birbirine vere vere yürüdü.

Kimisi yol vermiş çıplak bir taya
Kimisi göğsünü eylemiş kaya
Koca millet bir aydınlık bulmaya
Karanlığa vura vura yürüdü.

Ziraat Marşı

BEHÇET KEMAL ÇAĞLAR

Sürer, eker biçeriz güvenip ötesine
Milletin her kazancı milletin kesesine
Toplandık baş çiftçinin Atatürk'ün sesine
Toprakla savaş için ziraat cephesine

Biz ulusal varlığın temeliyiz, köküyüz
Biz yurdun öz sahibi, efendisi, köylüyüz

İnsanı insan eden ilkin bu soy, bu toprak
En yeni aletlerle en içten çalışarak
Türk için yine yakın dünyaya yakın olmak
Kafa dinç, el nasırlı, gönül rahat, alın ak.

Biz ulusal varlığın temeliyiz köküyüz
Biz yurdun öz sahibi, efendisi köylüyüz

Kuracağız öz yurtta dirliği, düzenliği
Yıkıyor engelleri ulus egemenliği,
Görsün köyler bolluğu, rahatlığı şenliği
Bizimdir o yenilmek bilmeyen Türk benliği

Biz ulusal varlığın temeliyiz köküyüz
Biz yurdun öz sahibi, efendisi köylüyüz.

YETER

CESARETTİN ATEŞ

Yüzyıllarca çektin bitmedi derdin;
Gitmedi alnından çamurlaşan ter,
Sesin duyulmadı, göğsünü gerdin;
Yeter artık bugün, çektiğin yeter.

Her sabah yol aldın, türkü dilinde;
Tırpan omuzunda, orak belinde;
Ektin, biçtin nasır kaldı elinde
Yeter eller için ektiğin yeter.

Yazlar geldi orağını biledin,
Biçmedin, bahtım böyledir dedin;
Buğday ektin arpa ekmeği yedin;
Yeter artık arpa yediğin yeter.

On koyunun çoban oldun peşinde;
Baharın da dağda kaldın, kışın da;
Boyun eğdin daha küçük yaşında,
Yeter beyim, paşam dediğin yeter.

Bir Kurtuluş Savaşçısının Mezarından

METİN DEMİRTAŞ

Toprak der dururdun sağlığında
Ama hiç toprağın olmadı senin
Şu yattığın yerden başka
Ve ben nice aldatılmalardan sonra
Dayanılmaz bir gerçeğin kahrında
Düşünüyorum kimin için
Kime karşıydı senin savaşın

Ve bakılsa namlusundan
Emperyalizmin bozgunu görülür
Bir Kocatepe sabahında
Ama gelgör ki o silâh
Paslanmış duruyor şimdi duvarda

Tonguç Baba

BAŞARAN

Otlar böcekler gibiydik bozkırda
Acılarda gökyüzü kadardık
Bizden geçerdi zamanın karanlığı
Yorgun öküzler kara sabanlarla
Unutulmuş unutulmuş unutulmuş köylerdik.

Sonra sen geldin insanlar geldi
Durdu o içimize akıttığın kan
Yenilendi gücümüz bembeyaz
Köyler babası halk babası

Bize çalışmağa başladı tarlalar
Komadı karanlığın ağaları
Halk uyansın ülke çiçeğe dursun
Komadı aydınlıktan korkanlar
Terledin dayattın bizim için
Hep Cılavuzlar Kepirler Hasanoğlanlar

Adın bir destan şafağı işte
Umudu sevinci, büyütüyor okullar
Halk babası köyler babası

Ha desen horona kalkar milyonlar
Sen Anadolusun halksın köylersin

Cari Hesap

KEMAL ÇUKURKAVAKLI

Aldığınız, o yitiklerim
Verin nem varsa ben onu istiyorum;
Çiğ süt emdik,
Ben onu biliyorum.
Binip el atına böyle çalımlı
Yırtık mavilerle lâm elif
Doğanın angorları, dokuz döşek gezenler
İki bayram arasında anam perişan...

«Çelendeki serçeniz» diyorum bakın bir,
«Beşikteki körpeniz» diyorum bakın bir,
Kim bozmuş kovanını bu arıların
Üşüşün arılar, hele bakın bir...

Bildiğiniz, o yitiklerim,
Verin nem varsa ben onu istiyorum;
En çok yalancı güneşlerde üşüdük. Örtüsüz.
Güzdür, yavrunun palazlığı. Ürkekliğim zalim avcıdan,
Ben bir türkücüyüm oysa, ilkin Bedrettinle terlemiş
Verin diyorum, bu bir ışıktır karanlığınıza
Nem varsa ben onu istiyorum...

Bozuk Düzen

YETKİN ARÖZ

Anadolunun
Adını bile bilmediğim bir köyünde
Doğan sen
Sığırtmaç olursun ireçber olursun
Büyüyünce
Öyle ilkel öyle yoksul

Neden
Büyük büyük kentlerin
Küçük küçük kondularında
Doğan sen
İşçi olursun, ırgat olursun, serkeş olursun
Büyüyünce
Öyle yoksul öyle ilkel

Neden
Görmediğin, bilmediğin kentlerin
Büyük büyük evlerinde
Doğan O
Bey olur, mebus olur, zengin olur
Büyüyünce
Öyle rahat öyle görkül

Neden
Savaşta ilk çağrılan
Cephede ilk ölen sen olursun

Neden
Savaşta en geride kalan
Yada ülke ülke dolaşan
O olur

Tanrı işine benzemez bu düzen
Er-geç bozulur
Köylerden, kondulardan akın akın
Büyür doğmamışlığında bir ordu
Gelir kapılarınızda durur

Hazırlayan : Mehmet Koç

DEVRİMCİ İŞÇİ VE MESLEK KURULUŞLARININ TÜRKİYE'NİN BUGÜNKÜ SORUNLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

(Baştarafı sayfa 1. de)

Başta işçi sınıfı ile yoksul köylüler olmak üzere bütün devrimci sınıf tabaka ve zümreler,

— Emperyalizmin ortak pazar, konsorsiyum gibi Uluslararası örgütleriyle, şartlı ve bağımsızlığımızı sınırlayıcı yardım antlaşmaları ile ekonomik alanda; NATO, CENTO gibi paktlar ve ikili anlaşmalarla askerî ve politik alanda; Amerikancı bir eğitim sistemi uygulatarak, gerici ideolojilerle ve finans - kapitale bağımlı kitle haberleşme araçları ile kitleleri şartlandırarak ideolojik alanda sürdürdüğü egemenliğe son verinceye,

— Emperyalizmin geri bıraktırılmış ülkelere uyguladığı siyasal sistemi olan faşizmi bütün araç ve yöntemleriyle yok edinceye kadar mücadelesini sürdürecektir.

EMPERYALİZME VE FAŞİZME KARŞI BUGÜN İÇİN YAPILMASI GEREKENLER

Devrimci örgütler, emperyalizmin egemenliğini sürdürdüğü ve işbirlikçi gerici sınıfların temsilcilerinden meydana gelen bir parlamentonun yasama ve denetim yetkisini elinde bulundurduğu sürece «anarşi» nin tamamen ortadan kaldırılamıyacağına, köklü reformların gerçekleştirilemiyeceğine, emperyalizmin ve faşizmin kesin yenilgisinin ise, ancak gerçek halk iktidarının kurulmasıyla sağlanabileceğine inanmakla birlikte;

«Anarşiyi önlemek ve Anayasanın öngördüğü reformları yapmak» la görevli kılınmış bulunan «Partilerüstü Hükümet» in, Türkiye'nin kalkınması ve kurtuluşu yolunda bazı ilerletici adımlar atılabileceği ve bu yolda somut olarak atılacak her adımın desteklenmesi gerektiği görüşünde birleşmişlerdir.

«Partilerüstü Hükümet» in kısa süreli olacağı açıklanan icraat dönemi içinde :

1 — Bütün dünya halklarının kardeşliği esasına dayanan Türkiye halkının çıkarlarını gözeten, ulusal kurtuluş mücadelelerinden yana, bloklar dışı, bağımsız bir dış politika izlenmelidir.

2 — Başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere bütün emperyalist ülkelerle şimdiye kadar imzalanmış olan ve egemenlik haklarımızı ayaklar altına alan tüm gizli antlaşmalar açıklanmalı ve Türkiye'nin çıkarlarına aykırılığı halkımızca da anlaşılan antlaşmalar fesh edilmelidir.

3 — Türkiye'yi ekonomik ve politik bakımdan tekelci kapitalizmin tam kontrolu altına sokacağı yerli sermaye çevrelerince de kabul edilen ortak pazar'a girilmemelidir.

4 — Emperyalizme ve işbirlikçilerinin düzenine karşı çıktıkları için devrimcilere uygulanan Anayasa dışı baskı, zulüm ve işkenceler önlenmeli devrimci örgütler, kişiler ve yayınlar hakkında devrimci tutumlarından dolayı açılmış bütün soruşturmalar durdurulmalı, davalar düşürülmeli, tutuklu ya da mahkum olanlar serbest bırakılmalıdır.

5 — Bölge, ırk ve mezhep ayırımına dayanan her türlü faşist teröre son verilmeli, özellikle Doğu Anadolu'da uygulatılan baskı ve zulüm durdurulmalıdır.

6 — Devrimci örgüt, kişi ve yayınlara; bölge, mezhep ve ırk ayırımında bulunarak kitlelere bugüne kadar anayasaya aykırı baskı ve zulümde bulunan kişiler ve kadrolar görevlerinden azledilmeli, işçi, köylü ve gençleri katlettirenler saptanarak adalete verilmelidir.

7 — Din ve inanç hürriyetine saygı gösterilmekle beraber, emperyalizmin çıkarlarına hizmet eden ve din perdesi arkasına gizlenerek şartlandırdığı kitleleri devrimci örgütlere ve kişilere karşı kışkırtan, saldırtan geri örgütlenmeler kaldırılmalı ve engellenmelidir.

8 — Başta Türk Ceza Kanununun 141. ve 142. maddeleri olmak üzere tüm faşist yasalar kaldırılmalı ve uygulamalar önlenmelidir.

EMEKÇİLERİN EKONOMİK VE SOSYAL HAKLARI KONUSUNDA YAPILMASI GEREKENLER

1 — İş Kanununun Anayasa Mahkemesince iptali ve yerine yenisinin çıkartılmaması yüzünden doğan, işçileri iş güvenliğinden yoksun bırakarak tamamen patronların insafına terkeden ve tazminatsız kapı dışarı edilmelerine imkân veren çalışma mevzuatı boşluğu süratle doldurularak çalışanlardan yana bir İş Kanunu derhal çıkartılmalıdır. İş Kanununun uygulamasında İş Mahkemeleri çoğaltılarak kuruluş amacına uygun bir işlerliğe kavuşturulmalıdır.

2 — İşçi sınıfımızın devrimci mücadelesini yozlaştırma amacıyla sendikal alanda Amerikanın empoze ettiği sarı sendikacılığı hakim kılmak üzere çıkartılan ve 15 - 16 Haziran 1970 te işçilerimizin kahramanca direnişine sebep olan 1317 sayılı Yasa ve Anayasaya aykırı diğer yasalar derhal değiştirilmeli, çeşitli aidat kesme gibi oyunlar önlenerek, işçilerin referandumla kendi sendikalarını serbestçe seçebilmelerini sağlayacak yasalar çıkartılmalıdır.

3 — İşçi sınıfımızın grev hakkını işlemez hale getiren uzun formaliteler kaldırılmalı, «Genel Grev» ve «Destekleme Grevi» hakları tanınmalıdır.

4 — Anayasaya aykırı «lokavt» yasaklanmalıdır.

5 — Köylünün ekonomik ve demokratik özlemlerini gerçekleştirmeye, mevcut çağ dışı toprak ve üretim sistemini yıkmağa yönelik gerçek anlamda bir toprak reformu yapılmalı, öncelikle toprak mülkiyeti sınırlandırılarak topraksız ve az topraklı köylü kendine yeter toprağa kavuşturulmalıdır.

6 — Aracı ve tefecilerin kaldırılmasını sağlayacak bir biçimde üretim, satış ve kredi kooperatifleri kurulmalı, mevcut kredi müesseseleri ve özellikle Ziraat Bankası krediler, tohumluk, tarım araç ve gereçleri dağıtımı yoksul köylüden yana bir işlerliğe kavuşturulmalıdır.

7 — Tarım işçilerinin ve Orman köylülerinin ekonomik ve sosyal durumlarını düzelten bir sistem kurulmalı, bugüne kadar ihmal edilmiş olan Mer'a Kanunu ile Tarım İş Kanunu çıkartılmalıdır.

8 — Bütün çalışanların ücretleri, geçinme indeksine göre ayarlanmalıdır. Bütün çalışanları kapsayacak ve «İşsizlik Sigortasını» da içeren bir birleşik sosyal sigorta sistemi kurulmalı, yönetim ve denetimi çalışanlarca yapılmaıldır.

9 — Kamu Personelinin örgütlenme, grev ve diğer mücadele hakları tanınmalı bunların diğer devrimci hareket ve örgütlerle ilişkilerini ve işçilerle kamu personelinin bir üst kuruluşta birleşmelerini engelleyen 624 sayılı yasa hükümleri kaldırılmalı, anti-demokratik uygulamalara son verilmelidir.

10 — Kamu Personelinin ve özellikle öğretmenlerin can ve örgüt güvenliği sağlanmalı, «Kamu Yararına Meslek Kuruluşları» ile ilerici Dernek ve Örgütlerin devrimci tutum ve eylemlerini sınırlayıcı, bunları parçalayıcı her türlü uygulama durdurulmalıdır.

11 — Personel reformu iddiasıyla çıkarılan ve hiç kimseyi memnun etmeyen Personel Kanunu ciddi olarak ele alınmalı. devlet memurlarının çeşitli örgütlerinin kendi koşullarına uygun olarak hazırlayacakları tasarılar esas kabul edilmelidir.

12 — Emperyalizmin ve işbirlikçileri tarafından teşvik edilen emek ve beyin ihracını önleyecek bir sistem kurulmalı, bugüne kadar yurt dışına giden yüzbinlerce işçi, onbinlerce teknisyen ve doktor, yedibini aşkın öğretmenin Türkiye'ye dönmeleri için gerekli koşullar yaratılmalıdır.

13 — Bütün çalışanların, çalıştıkları kurumlarda söz ve karar sahibi olmalarını sağlayacak bir «Yönetime Katılma» sistemi kabul edilmelidir.

14 — İdari reform yapılarak devlet işlerinde kırtasiyecilik önlenmeli, kamu kesiminde «İktisadi suç ve ceza» kavramı yerleştirilmeli, adli ve idari zabıta ayrılmalı, geçmiş iktidarın yerleştirdiği tarafgir merkez büroksasisi ttasfiye edilmelidir.

15 — Vergi yükünü yoksul halkın sırtından kaldıran aşırı kazançları sınırlayacak bir vergi reformu gerçekleştirilmelidir.

. . . . . .

DİSK, T.Ö.S., TEKSEN, TÜRK SAĞ - KUR
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI,
HARİTA ve KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI, MİMARLAR ODASI
ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI ve ÜNAS

(Devamı gelecek sayıda)

Yeni Hükümet Kuruldu

(Baştarafı sayfa 1. de)

a) Millî Eğitimin bugünkü merkez ve taşra örgütü işe yaramayacak kadar karışık, tıkanık ve elemanlar bakımından yetersiz bir durumdadır.

b) Geçmiş iktidarlar, devrimci ve Atatürkçü öğretmenleri, karşı devrimci bir uygulamanın sadık piyonları yapmak istemişlerdir. Ancak bu çabalarında başarı sağlayamadıklarından öğretmenleri bir kıyıya itmekle yetinmemişler, türlü baskılar, kıyım işlemleri ve kaba saldırılarla büyük öğretmen çoğunluğunu karşılarına almışlardır.

Bunun sonucu olarak çok sayıda nitelikli öğretmen ya nötralize edilmiş yada mesleğine küstürülmüştür. Neredeyse % 50 nüfusu alfabeden yoksun ülkemizin 7000'e yakın öğretmeni yurt dışına işçi olarak gitmek zorunda kalmıştır. Kişiliksiz, yetersiz bir avuç kadroyla tek başına kalan Millî Eğitim Bakanları hepten şaşırmışlar ve eğitim öğretim işlerini iyice çıkmaza sokmuşlardır.

Bu bakımdan, Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS) olarak Millî Eğitim Bakanının reform girişimlerinde başarı sağlayabilmesi için, öncelikle ve ivedilikle ele alması ve yerine getirmesini zorunlu gördüğümüz hususları sıralıyoruz. Bunlar, bugün başarılması «mümkün» ve yapılması «gerekli» olan hususlardır.

— A —

I. ÖRRETMEN GÜVENLİĞİ VE ÖZLÜK HAKLARI

1. Bakanlık merkez örgütünün yeniden düzenlenmesi, genel müdürlük sayısı azaltılarak örgüt şemasının sadeleştirilmesi, tıkanıklıkların giderilmesi, işlekliğin arttırılması,

2. İlkokul müdüründen Bakanlık başmüsteşarına kadar yönetim kadrolarına partizan hesaplarla yerleştirilmiş ve öğretmen kıyımına adı karışarak öğretmenlerin düşmanı haline gelmiş tutucu, hattâ karşı devrimci kişilerin tasfiye edilmesi, reforma inanmış Atatürkçü ve devrimci kişilerin işbaşına getirilmesi,

3. Öğretmenin can, mal ve çalışma güvenliği ile öğretim özgürlüğünün sağlanması,

4. Siyasi iktidarlarca, partizan hesaplar ve politik ölçülerle yapılan disiplin işlemleri ve idarî tasarrufların kaldırılması ve bu konuda alınmış yargı organı - Danıştay - kararlarının geciktirilmeden ve eksiksiz uygulanması,

5. Personel Kanunu ve intibak uygulamalarının getirdiği haksızlık ve yanlışlıkların düzeltilmesi.

Örneğin :

a. İlkokul öğretmenlerinin terfi sürelerinin 4 yıldan, eskisi gibi 3 yıla indirilmesi ve tavandaki sınırlandırılmanın kaldırılması,

b. İlkokul öğretmeni olup da başka görevlerde çalıştırılanlara da aynı ölçülerin uygulanması,

c. Yatılı okullar, yetiştirme yurtları ile sağırlar ve körler okullarında görevli öğretmenlere fazla çalışmaları karşılığında ücret ödenmesi,

ç. Okutulması zorunlu ders saatlarının her basamakta eşit tutulup fazlası için saat ücreti ödenmesi,

d. Birleştirilmiş sınıflarda çalıştırılanlar ile, hem sınıf eğitimi, hem okul yönetimi yapanlara iş güçlüğü zammı ödenmesi,

e. Bugüne kadar sadece bir üvey evlât işlemi görmüş olan eğitmenlerimizin tüm hizmetlerinin Emekliliklerine sayılması ve öteki özlük haklarının gerçekleştirilmesi,

f. Meslekte bir süre çalıştıktan sonra yüksek öğrenim yapanların mağduriyetlerinin giderilmesi,

g. Mahrumiyet bölgelerinde çalışan öğretmenlere mahrumiyet yeri ödeneği ödenmesi,

ğ. 657 Sayılı yasa ile öngörülen tüm sosyal güvenlik haklarının eksiksiz uygulanması,

h. Kapitalist ülkelerde işçi olarak çalışan 7000 öğretmen ile meslekten ayrılıp yurt içinde başka işlere geçmek zorunda bırakılmış öğretmenlere Bakanlıkça bir çağrı yapılması ve dönenlere eski durumlarına denk hizmetlerin verilmesi.

II. İŞ VE MESLEK GÜVENLİĞİ

1. Öğretmenlerin meslekte ilerleme ve yükselme olanaklarının kolaylaştırılması,

2. İlkokul öğretmenlerinin de başarıları ve yeterlikleri dikkate alınarak, Millî Eğitim örgütünün her basamağında yönetici olmaları olanağının sağlanması,

3. Merkez örgütü dışında yönetim görevlilerinin öğretmenler tarafından seçilmesi ve böylece yönetimin demokratik bir biçime sokulması,

4. İdarî soruşturma ve karar organı olarak tarafsız, objektif ve bağımsız disiplin mahkemelerinin kurulması,

III. ÖĞRETMENİN ÖRGÜT GÜVENLİĞİ

1. 624 sayılı Kamu Personeli Sendikaları Yasasındaki Anayasanın 46. maddesi ile düzenlenen örgütlenme hakkını sınırlayan maddelerinin değiştirilmesi ve öğretmene grev hakkının tanınması,

2. Eğitimde plânlama, yönetim, disiplin ve denetim işlerinin düzenlenmesi ve uygulanmasında örgütümüzün temsiline olanak hazırlanması,

3. Uluslararası meslek örgütleriyle ilişki kurma hakkında konulan engellerin kaldırılması. Türkiye Cumhuriyeti temsilcilerinin de katılmasıyla 1966 da Paris'te düzenlenen konferansta kabul edilen «Öğretmen Hakları Protokolü» nün uygulanması,

4. Sendikamızın, her kademedeki yöneticilerine güvenlik sağlanması ve merkez yöneticilerinin, bu görevleri süresince İşçi Sendikalarında olduğu gibi izinli sayılmaları.

— B —

EĞİTİMİN BÜNYESİNDE

1. Geçmiş iktidarlar döneminde, karşı devrimci uygulamalarla eğitim, lâik niteliğini geniş ölçüde yitirmiştir. Bu nedenle, beslenip geliştirilen irtica yuvalarının temizlenerek, lâik eğitimin yeniden ele alınması ve bozulan «Öğretim Birliği» nin sağlanması,

2. Eğitim ve öğretimin, plân program ve metodlarının yabancı etkilerden kurtarılması, bunların yerli uzman ve teknisyenlerimizin yetki ve sorumluluklarına teslim edilmesi, yabancı malzeme ile yürütülen beslenme eğitiminin durdurulması,

3. Bölgeler, yerleşme üniteleri ve cinsler arasında gittikçe artan eğitim eşitsizlikliğinin kaldırılması ve her kesimdeki vatandaşın tüm eğitim olanaklarından yararlanma yollarının açılması,

4. Eğitimin, halkımızın ve ülkemizin gerçek ihtiyaçlarına uygun, etkin, üretken, insancıl ve barışçıl nitelikleri içeren biçimde plânlanıp uygulanması, tarım ve teknik alanlarda okul açma işine önem verilmesi,

5. İlköğretimin süresini artırma konusunun, Anayasanın 50. ve 222 sayılı yasanın yine 50. maddelerinde öngörülen hususların gerçekleştirilmesinden sonra gözden geçirilmesi,

6. Eğitim ve öğretim araçları ile program, kitap ve başka malzeme sorunlarına, çağdaş ve bilimsel yollarla çözüm aranması ve yoksul halk çocuklarına her türlü eğitim araçlarının parasız sağlanması,

7. Teftiş sisteminin demokratik danışmanlık ve verimlilik ilkelerine göre yeniden düzenlenmesi, ilköğretim müfettişlerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesi,

8. Anayasa Mahkemesince Anayasaya aykırılığı saptanan özel yüksek okulların, öğrencileri kurtararak tasfiyesi, Yüksek Öğrenim kurumlarımızın halka yararlı ve demokratik olma niteliklerini koruyarak yeniden düzenlenmesi, «mütevelli heyeti» gibi yabancı ve geri yönetim organlarının ivedilikle kaldırılması, bunun yerine üniversiteler bünyesinden seçimle çıkacak organların yetki ve sorumluluk sahibi yapılması.

SONUÇ

Yukarıda maddeler halinde sıraladığımız sorunlarla ilgili olarak, plân ve yöntemlerin saptanıp uygulanmasını, köklü bir eğitim reformunun ön hazırlığı olarak değerlendirmek gerekir. Yapılacak reform girişimlerinde Eğitim Bakanlığına yardımcı olmak isteriz. Bunun için de Bakanlıkla örgütümüz T.Ö.S. arasında sürekli ilişkinin ve diyaloğun kurulmasını, başarının ön şartı olarak görüyoruz.

Saygılarımızla.

Türkiye Öğretmenler Sendikası
Genel Yürütme Kurulu

YEDİ KURULUŞ ÖZEL OKULLARIN SATIN ALINMASINA KARŞI ÇIKTI

Anayasa Mahkemesinin Özel Yüksek Okullar Kanununun iptâl gerekçesi ile ilgili olarak yedi devrimci kuruluş ortak bir basın toplantısı düzenlemiştir. Toplantıda özel okul öğrencilerinin Devlet okullarında okutulabileceği öne sürülmüş, mevcut özel okul diplomalarının geçerlilik kazanılması için tedbir alınması önerilmiştir.

Toplantı sonunda Mimarlar, Makine ve Kimya Mühendisleri Odaları İstanbul Şubeleri ile Üniversite Asistanları Sendikası İstanbul Şubesi, Türkiye Özel Yüksek Okullar Federasyonu, Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu ve Robert Kolej Öğrenci Derneği ortak bildiri yayımlamışlardır.

Yayımlanan bildiride Özel Yüksek Okulların Devlet tarafından satın alınmasının Anayasaca öngörülen Sosyal Devlet anlayışına uymayacağı ifade edilmiş, her fakültede gece öğretimi yapılması, yeni Devlet okulları açılması önerilmiştir. Öte yandan iptâl kararından öğrencilerin zarar görmemesi için mevcut özel okul diplomalarının geçerlilik kazanması için tedbirler alınası istenmiştir.

12 MARTIN KADERİ

Osman K. Akol

Günler birbirine benzemez. Takvimin türlü yapraklarında aynı rakamlar bulunur, aynı gün adları yazılır. Ama gene de günler birbirine benzemez. Kimi uyuşuk uyuşuk, insanı bıktırasıya geçer bomboş. Kimisi deli edercesine ihanetle doludur, canevinden yaralar insanı.

Ayların da ayrı özellikleri var. İlkokul kitaplarında onların geçit törenini hatırlarsınız, öyle bir şey. Yok meraklanmayın, 12 ayın tümünü sayıp dökecek değilim. Sadece Mart'tan söz edeceğim.

Mart yeni bir özellik kazandı bu yılda. Bilirsiniz iki 16 Mart günü var tarihimizde!... Biri Öğretmen Okullarının açılış günü. O mutlu günü iyi bilen öğretmenler, kıvanamıyorlar. 123 yıldır bu okullardan çıkanlar, görevlerini yapamamış olmanın utancını duyarlar. «Olanak vermedi yöneticiler» diye lütfen ucuz bir mazeretin arkasına gizlenmeyelim. Ellerimiz armut mu topluyordu bizim?

İkinci 16 Mart İsanbul'un işgali. Manastırlı Hamdi efendi durumu Mustafa Kemal'e ânında bildirmişti. Ve Mustafa Kemal çıkardı o namert kikirikleri yurdumuzdan. Güldük, düğün dernek eyledik. Ama bugün, yurdumuzdan çıkarılan o namertlerin başka çeşitleri, «Cumhuriyet Abdülhamidi» nin kırmızı mumlu mektubu ile geri geldiler ve bir değirmen taşı gibi can evimizin üstünde viski içer oldular. Ha öğünün bakalım bu 16 Martla?...

Bir başkası, 31 Mart. Korkunç bir olay. İmparatorluk Abdülhamidinin, milletin altınlariyle yaratılmış, İstanbul sokaklarını kana bulamış, ve hareket ordusu gelip kurtarmış Derviş Vahdettinin Volkan'la yaktığı cehennemden gencecik mekteplileri. O zaman bir Derviş Vahdeti ve bir Volkan vardı. Bugün öyle mi? Bugün Derviş Vahdetiler, sürü sepet içimizde, ali kıran baş kesen oldular. Ve rotatifler zehir kusuyor. Hele bir hükümlü, yurt dışında harmanladığı irezilliklerini bir kahramancasına yayıyor güzel yurdumuza da, ses çıkaran yok.

Ha sevinin bakalım sevinebilirseniz, 31 Marttan hareket Ordusu bizi kurtardı diye?...

Ve yeni bir Mart günü. Daha tazecik, tomurcuk bile değil!... 12 Mart 1971. O gün dört en büyük paşa bir muhtıra hazırladılar. Cumhurbaşkanına ve Meclis Başkanlarına sundular, Radyonun 13 haber bülteninden de kamu oyuna duyurdular. Ve Süleyman bey, takımı taklavatı ile yuvarlandı gitti üç dört saat içinde.

Ertesi gün Muhtıra gazetelerde yayınlandı: «Parlamento ve hükûmet süregelen tutum, görüş ve icraatıyle yurdumuzu anarşi, kardeş kavgası, sosyal ve ekonomik huzursuzluklar içine sokmuş, Atatürk'ün bize hedef verdiği çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak ümidini kamu oyunda yitirmiş ve Anayasanın öngördüğü reformları tahakkuk ettirememiş olup, Türkiye Cumhuriyeti'nin geleceği ağır bir tehlike içine düşürülmüştür.»

Dört büyük paşamız «Mevcut anarşik durumu giderecek ve Anayasanın öngördüğü reformları Atatürkçü bir görüşle elealacak ve inkılâp kanunlarını uygulayacak kuvvetli ve inandırıcı bir hükûmetin» kurulmasını istiyorlar.

Paşalarımızın istedikleri oldu. Prof. Dr. Nihat Erim başkanlığında, çoğu genç ülkücü elemanlardan, yeni bir hükûmet kuruldu. Ama bu istenildiği gibi «inandırıcı ve kuvvetli bir hükûmet» midir? Onu daha sonra göreceğiz. Denildiğine göre en çok 100 gün sonra, bütün reformlar tamamlanacakmış. Bekliyelim, bakalım ne olur?

Ancak şimdiden bazı belirtileri gözden kaçırmamak gerek. Öteki Mart günlerinin acı sonuçları ile yeniden karşılaşmamak için buna mecburuz.

Hükûmet sözcüsü olduğunu öğrendiğimiz Adalet Bakanı İsmail Arar «Yüksek dereceli memurlar arasında geniş çapta değişiklikler yapılacağı yolunda bazı basın ajanslarının verdiği» haberleri yalanlamış ve demiştir ki :

«— Hükûmetimizin kurulmasından, bugüne kadar geçen süre içinde bahis konusu haberde yer alan yönde her hangi bir çalışma, hatta danışma niteliğinde de olsa herhangi bir görüşme yapılmamış, özellikle hiç bir isim üzerinde durulmamıştır.»

Bunun nedeni olarak hükûmet sözcüsü :

«— Hükûmetimizin küçük hesaplar peşinde olmayıp büyük yurt sorunlarının, sosyal ve ekonomik sorunların gerçekleştirilmesi çabası ve çalışması içindedir» demektedir.

Yani Antalya'nın Elmalı köylülerine kan kusturan, Antalya öğretmenlerini darma duman eden, Ankara'da binden fazla öğretmeni oraya buraya savuran, 11 arkadaşımızı mesleğinden tard eden Ömer Naci Bozkurt Emniyet Genel Müdürlüğünde kalacak!...

Yani sekizyüz öğretmeni bir sinama salonunda cayır, cayır yakma tertiplerine boş veren Abdullah Asım İğneciler Kayseri Valiliğinde kalacak.

Hükûmet sözcüsü Adalet Bakanı böyle düşünüyor. Acaba İçişleri Bakanı Bu kez öğrencimiz değil dostumuz Hamdi Ömeroğlu buna ne diyecek?

Türlü yolsuzlukları görülen, AP. nin bir militanı gibi sadist davranışları saptanan Antalya Millî Eğitim Müdürü Ömer Lütfi Göksel yerinde kalacak.

Öğretmenlere yaptığı anlatılmaz zulümlere ödül olarak Bakanlık müfettişliğine, sonra da Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne atanan, gelen fırtınayı sezinliyerek tekrar müfettişliğe atlayan Necip Güngör Kısaparmak Atatürkçü öğretmenleri kıymaya devam edecek.

Hükûmet sözcüsü Adalet Bakanı böyle düşünüyor. Acaba Milli Eğitim Bakanı Şinasi Orel buna ne diyecek?

Bu iki Vali ve bu iki Milli Eğitim Müdürü sadece çok belirgin örneklerdir. TÖS'ün **Kara Listesi** çok uzundur. Bekliyeceğiz.

TÖS ALTINDAĞ ŞUBESİ AÇILDI

Tös Ankara Şubesinin yaptığı olağanüstü kongreden sonra bir kısım üyeler Ankara'nın Altındağ semtinde yeni bir şube açmışlardır. Eski şubeden ayrılanların kurduğu şubenin başına Haşim Kanar getirilmiştir. Yıba Çarşısında bir büro tutarak çalışmalarına başlayan arkadaşlarımıza başarılar dileriz.

DUYURU

Öğretmen Okullarının 123. kuruluş yılı nedeniyle M. Rauf İNAN'ın hazırlamış olduğu yazı, yazı çokluğundan önümüzdeki sayıya kalmıştır.

Duyururuz.

Evreleri, Getirdikleri ve Yankılariyle :

Köy Enstitüleri

Yazan : Şevket GEDİKOĞLU

Çoğumuzun yetiştiği Köy Enstitülerinin kuruluş yıllarında Kızılçullu ve Pazarören'de çalışmış olan, daha sonra da Millî Eğitim, Özel Okullar ve Halk Eğitimi Genel Müdürlüklerin de bulunan teorübeli eğitimcimiz ve üyemiz Şevket Gedikoğlu'nun uzun hazırlıklardan sonra meydana getirdiği değerli eser yeni çıktı. Büyük boy, 384 sayfa, 20,— TL. Yazarın **(8. Cad. 3: Blok No: 75, Emek — Ankara)** adresinden % 25 indirimle sağlanabilir. Gelecek sayılarımızda bu yapıt üzerinde daha geniş olarak duracağız.

★

Şiirlerle Öğretmenin Devrimci Yönü

ŞİİRİMİZDE ÖĞRETMEN

dizisinde

I. ve II. 500 er krş III. 750 krş.

★ Ankara'da TOPLUM — SERGİ
★ İstanbul'da HABORA - GEDA - KARATEKİN
★ İzmir'de Sunucu KİTAPEVLERİNDE bulunur
★ Tek isteklerde pul gönderiniz
★ Toplu istekler ödemeli % 25 indirimlidir
★ Yazışma P.K. : 6 UŞAK